

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Karla Šimky a soudkyň Mgr. Evy Šonkové a JUDr. Miluše Doškové v právní věci žalobkyně: **Elstar spol. s r. o.**, se sídlem Rybova 2646, Dvůr Králové nad Labem, zastoupená JUDr. Michalem Hruškou, advokátem se sídlem Svatojánské nám. 47, Trutnov, proti žalovanému: **Generální ředitelství cel**, se sídlem Budějovická 7, Praha 4, o žalobě proti rozhodnutím žalovaného ze dne 17. 6. 2016, č. j. 10658-2/2016-900000-304.1, č. j. 10658-3/2016-900000-304.1, č. j. 10658-4/2016-900000-304.1, č. j. 10658-5/2016-900000-304.1, č. j. 10658-6/2016-900000-304.1, č. j. 10658-7/2016-900000-304.1, č. j. 10658-8/2016-900000-304.1, č. j. 10658-9/2016-900000-304.1, č. j. 10658-10/2016-900000-304.1, č. j. 10658-11/2016-900000-304.1, č. j. 10658-12/2016-900000-304.1, č. j. 10658-13/2016-900000-304.1, č. j. 10658-14/2016-900000-304.1, č. j. 10658-15/2016-900000-304.1, a ze dne 18. 7. 2016, č. j. 15854-2/2016-900000-304.1, o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 21. 12. 2018, č. j. 29 Af 82/2016 - 90,

t a k t o :

Věc se postupuje rozšířenému senátu.

O d ů v o d n ě n í :

I. Dosavadní průběh řízení ve věci

[1] Žalobkyni byl vyměřen celní dluh platebními výměry ze dne 26. 10. 1995. V souvislosti s ním jí byl vyměřen i úrok z posečkání a úrok z prodlení a zřízeno zástavní právo na nemovitosti v jejím vlastnictví. V záhlaví uvedenými rozhodnutími (dále jen „napadená rozhodnutí“) žalovaný zamítl odvolání žalobkyně a potvrdil celkem 15 rozhodnutí Celního úřadu pro Jihomoravský kraj (dále jen „celní úřad“, „správce daně“ či „správní orgán prvního stupně“) o vyměření úroku z posečkání, vyměření úroku z prodlení a zřízení zástavního práva (společně dále jen „prvostupňová rozhodnutí“).

[2] Žalobu proti napadeným rozhodnutím Krajský soud v Brně v záhlaví označeným rozsudkem (dále jen „krajský soud“ a „napadený rozsudek“) zamítl. Předmětem sporu byla

otázka, zda nedošlo k prekluzi, případně k promlčení úroku z posečkání a úroku z prodlení, které žalobkyni byly předepsány celním úřadem v prvostupňových rozhodnutích.

[3] Ohledně posouzení otázky povahy lhůty ve vztahu k úrokům z posečkání nesouhlasil krajský soud s argumentací žalobkyně, že pokud celní zákon neupravoval otázku promlčení či prekluze práva vyměřit úroky z posečkání, bylo v daném případě namístě aplikovat § 268 odst. 2 zákona č. 13/1993 Sb., celní zákon (dále jen „celní zákon“), účinného od 1. 7. 2002, dle něhož nelze částku cla zapsat do evidence po uplynutí lhůty 3 let od konce roku, v němž celní dluh vznikl. V případě rozhodnutí o předepsání úroku z prodlení ve smyslu § 281 ve spojení s § 277 odst. 3 celního zákona, ve znění účinném od 1. 1. 1993 do 30. 6. 2002, nelze podle krajského soudu aplikovat vyměřovací lhůtu, na kterou by se vztahoval režim prekluze, jelikož jde o fázi vymáhání, resp. vybrání celního dluhu, na kterou se vztahuje režim promlčení. Judikaturu ke lhůtě k úrokům z prodlení při úhradě celního dluhu lze analogicky aplikovat i na lhůtu u úroků z posečkání. Úrok z prodlení i úrok z posečkání vznikají jako následek porušení povinnosti uhradit clo včas. Oba jsou příslušenstvím daně, mají obdobnou roli a vznikají přímo ze zákona bez možnosti správce daně modifikovat jejich výši.

[4] Podle krajského soudu celní dluh vznikl dne 3. 11. 1995, kdy byly žalobkyni doručeny platební výměry celního úřadu ze dne 26. 10. 1995. S odkazem na vývoj legislativy krajský soud dospěl k závěru, že až do 31. 10. 2010 byl součástí celního zákona § 282, který měl jakožto zvláštní právní úprava ve vztahu k zákonu č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, aplikační přednost. Promlčení práva vybrat a vymáhat nedoplatek cla se proto výlučně řídilo § 282 celního zákona, podle něhož promlčení nastane po šesti letech po roce, ve kterém se stal splatným.

[5] Krajský soud dále zvažil legislativní změny od 1. 1. 2011, kdy došlo k derogaci § 282 celního zákona v důsledku nabytí účinnosti zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád (dále jen „daňový řád“). Podle § 160 odst. 1 ve spojení s § 264 odst. 5 daňového řádu je lhůta pro placení daně (cla) šest let, tedy v téže délce jako podle § 282 celního zákona. Krajský soud shledal, že lhůty byly přerušovány kvalifikovanými úkony a v okamžiku vydání platebních výměrů celního úřadu, na jejichž základě došlo k předepsání úroků z prodlení, resp. úroků z posečkání, byla lhůta pro placení daně (cla) ve smyslu § 282 celního zákona a § 160 odst. 1 daňového řádu zachována.

[6] V případě zřízení zástavního práva se uplatní třicetiletá objektivní lhůta pro vybrání a vymáhání daně (včetně příslušenství), která začíná běžet okamžikem zřízení zástavního práva (§ 282 odst. 5 celního zákona, resp. § 160 odst. 6 daňového řádu). Den vzniku zástavního práva nastal v této věci ještě před uplynutím dvacetileté objektivní lhůty pro vybírání a vymáhání cla. V případě žalobkyně došlo k založení běhu třicetileté objektivní lhůty pro vybrání a vymáhání nedoplatku.

II. Kasační stížnost žalobkyně a vyjádření žalovaného

[7] Proti rozsudku krajského soudu podala žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) kasační stížnost, v níž namítá, že celní úřad nebyl oprávněn vydat prvostupňová rozhodnutí,

pokračování

jelikož uplynula lhůta k vyměření příslušných úroků z prodlení a úroků z posečkání. Stěžovatelka rozlišuje mezi prekluzí samotného celního dluhu a úroků z prodlení, resp. úroků z posečkání. Namítá, že došlo k prekluzi či promlčení práva vyměřit samotné příslušenství celního dluhu. Podle stěžovatelky měly být úroky z posečkání vyměřeny nejpozději do 31. 12. 2013.

[8] Krajský soud neodůvodnil, proč je nutné i na vyměření úroků z posečkání aplikovat šestiletou promlčecí lhůtu a není možné aplikovat tříletou prekluzivní lhůtu. Za okolností, kdy neexistovala právní úprava aplikovatelná na danou otázku a bylo možné analogicky aplikovat ustanovení celního zákona, bylo podle stěžovatelky nutno použít právní úpravu svědčící ve prospěch daňového subjektu.

[9] Stěžovatelka dále namítá, že lhůtu 6 let je nutné počítat od okamžiku, kdy bylo možné poprvé vykonat právo na vybrání a vymáhání nedoplatku, což je možné první den následující po dni splatnosti úroků z prodlení. Rozhodnutími správního orgánu prvního stupně byly vyměřeny úroky z prodlení za období od 14. 11. 1995 do 30. 6. 1997 a za období od 1. 4. 2010 do 14. 5. 2015. Úroky z prodlení vzniklé v období od 14. 11. 1995 do 30. 6. 1997 se staly v plném rozsahu splatnými ke dni 30. 6. 1997. Podle § 63 odst. 2 a 3 zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, a ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu právo vybrat a vymáhat daňový nedoplatek na úrocích z prodlení mohl správní orgán prvního stupně uplatnit poprvé 1. 7. 1997 a v tento den počala běžet šestiletá lhůta stanovená v § 282 odst. 1 celního zákona. Tato lhůta uplynula dne 31. 12. 2003. Správní orgán prvního stupně neprovedl žádné úkony, které by prodloužily příslušné lhůty. Správní orgán zřídil zástavní právo k nemovitostem stěžovatelky za účelem úhrady příslušenství cla, u něhož nárok na jeho zaplacení ke dni vydání takového rozhodnutí neexistoval.

[10] Podle vyjádření žalovaného v případě rozhodnutí o předepsání úroku z prodlení i v případě posečkání dle účinného znění celního zákona (od 1. 1. 1993 do 30. 6. 2002) nejde o vyměřovací lhůtu, na kterou by se vztahoval režim prekluze, nýbrž o fázi vymáhání resp. vybrání celního dluhu, na kterou se vztahuje režim promlčení.

III. Právní názor druhého senátu

[11] V případě stěžovatelky jsou stěžejní tyto otázky: zda došlo k prekluzi práva vyměřit úroky z posečkání a z prodlení, zda došlo k promlčení práva na vybrání a vymáhání úroků z posečkání a z prodlení a zda bylo zákonně zřízeno zástavní právo na nemovitostech ve vlastnictví stěžovatelky za účelem zajištění úroku z prodlení a úroku z posečkání.

[12] V prvé řadě druhý senát považoval za nutné určit, jaká právní úprava je rozhodná pro posouzení vzniku, prekluze, resp. promlčení úroku z prodlení a úroku z posečkání.

[13] Otázka vzniku úroku z prodlení a vzniku úroku z posečkání i otázka zániku práva nedoplatek cla vyměřit a vymáhat je otázkou práva hmotného (srov. obdobně rozsudek ESD ze dne 23. 2. 2006, Molenbergnatie NV, C 201/04, Sb. rozh. s. I 2049, body 39 až 41). K hmotněprávní povaze prekluze práva vyměřit a práva vymáhat celní dluh srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 10. 2007,

č. j. 9 Afs 86/2007 - 161, publ. pod č. 1542/2008 Sb. NSS, dále také rozsudek ze dne 19. 2. 2009, č. j. 1 Afs 15/2009 - 107).

[14] Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 9. 2012, č. j. 9 Afs 36/2012 - 45, „*jsou ohledně práv či povinností zasahujících do hmotněprávní sféry daňového subjektu správci daně vázáni právními předpisy platnými v době vzniku celního dluhu*“. Naproti tomu procesní otázky se zásadně řídí platnými a účinnými procesními předpisy (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 2. 2009, č. j. 1 Afs 15/2009 - 105, publ. pod č. 1837/2009 Sb. NSS, usnesení rozšířeného senátu ze dne 30. 11. 2010, č. j. 5 Afs 86/2009 - 121).

Úrok z prodlení

[15] Dále se otázkou rozhodné právní úpravy druhý senát zabýval konkrétně ve vztahu k úroku z prodlení.

[16] Z judikatury Nejvyššího správního soudu plyne, že promlčení a prekluze úroku z prodlení se posoudí podle právních předpisů účinných *v době vzniku celního dluhu*. Rozhodným je tedy okamžik vzniku samotného celního dluhu, nikoliv úroku z prodlení. V případě úroku z prodlení v souvislosti s celním dluhem se tudíž uplatní stejné pravidlo jako při posouzení úroku z prodlení u dluhu daňového či u úroku z daňového odpočtu (podle rozsudků Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 2. 2021, č. j. 7 Afs 351/2019 - 24, a ze dne 28. 2. 2017, č. j. 2 Afs 15/2017 - 23, či ze dne 19. 6. 2019, č. j. 7 Afs 373/2018 - 39).

[17] Vznik celního dluhu upravují §§ 238 až 253 celního zákona ve znění účinném do 30. 6. 1997, v nichž je v návaznosti na specifické situace (např. propuštění zboží podléhajícího dovoznímu clu do volného oběhu, nezákonný dovoz zboží podléhajícího dovoznímu clu do tuzemska, vývoz zboží do zahraničí) stanoven určitý okamžik vzniku celního dluhu.

[18] Z platebních výměrů celního dluhu ze dne 26. 10. 1995 výslovně vyplývá, že celní dluh v případě stěžovatelky vznikl dne 10. 8. 1994. Tyto platební výměry byly stěžovatelce doručeny až dne 3. 11. 1995 a celní dluh byl splatný do 10 dnů ode dne jejich doručení, tj. dne 13. 11. 1995. Stěžovatelka byla v prodlení ode dne 14. 11. 1995. Podle prvostupňových rozhodnutí celní úřad vyměřil úrok z prodlení ve vztahu k jednotlivým platebním výměrům na celní dluh za různá období, přičemž zohlednil i období, v nichž rozhodl o povolení posečkání. Z prvostupňových rozhodnutí týkajících se úroku z prodlení vyplývá, že ode dne prvotního prodlení (14. 11. 1995) trvalo v průběhu času prodlení po různě dlouhou dobu a bylo (v některých případech i opakovaně) přerušováno obdobím, kdy stěžovatelka podle podkladů obsažených ve spise v prodlení nebyla. Navíc období prodlení netvoří spolu s obdobím posečkání jedno celistvé období tak, že by se dalo říci, že v prodlení stěžovatelka nebyla ve chvíli, kdy trvalo posečkání.

[19] Druhý senát má za to, že krajský soud nesprávně posoudil otázku vzniku celního dluhu. Ten nevznikl ke dni 3. 11. 1995, kdy byly platební výměry doručeny stěžovatelce, ale dne 10. 8. 1994, o němž jako o dni vzniku dluhu hovoří i platební výměry, což žalovaný ani stěžovatelka nezpochybňují. Podle data 10. 8. 1994 se určí i právní úprava rozhodná pro vznik úroku z prodlení. Toto pochybení však nemá vliv na posouzení

pokračování

rozhodné právní úpravy, jelikož ta byla ke dni vzniku celního dluhu i ke dni 3. 11. 1995 totožná.

a) Promlčení práva vybrat a vymáhat úrok z prodlení

[20] Druhý senát postupoval tak, že nejprve zjistil, jaká právní úprava je pro posouzení promlčení práva vybrat a vymáhat úrok z prodlení rozhodná, jaká je podle ní délka promlčecí lhůty a kdy lhůta počala běžet. Níže podrobně zdůvodněným postupem dovodil, že podle rozhodné právní úpravy začala šestiletá promlčecí lhůta běžet splatností úroku z prodlení, která nastala až po jeho vyměření. Teprve poté mohl dospět k dílčímu závěru, že k promlčení nedošlo, a uvažovat o případné prekluzi.

[21] Krajský soud v bodě 13 napadeného rozsudku s odkazem na usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 11. 2010, č. j. 5 Afs 86/2009 - 55, dovodil, že „*promlčení práva vybrat a vymáhat nedoplatek cla se (do 31. 12. 2010) výlučně řídilo ustanovením § 282 celního zákona, dle něhož se právo vybrat a vymáhat nedoplatek cla promlčuje po šesti letech po roce, ve kterém se stal splatným*“. V bodě 14 napadeného rozsudku dále uvedl, že od 1. 1. 2011 došlo v souvislosti s účinností daňového řádu ke zrušení § 282 celního zákona, přičemž podle § 264 odst. 5 a § 160 odst. 1 daňového řádu je délka lhůty pro placení daně (cla) šest let, tedy v téže délce jako podle § 282 celního zákona.

[22] Podle § 281 odst. 1 písm. b) celního zákona ve znění účinném od 1. 1. 1993 do 30. 6. 1997, *nebylo-li clo zaplacené ve stanovené lhůtě, bude z nezaplacené částky cla vyměřen úrok z prodlení, který je příslušenstvím cla. Úrok z prodlení nesmí být nižší než úrok uvedený v § 277 odst. 3* (zdůraznění dodáno). Ze zákonné úpravy účinné od 1. 1. 1993 do 30. 6. 1997 tedy vyplývá, že úrok z prodlení mohl poprvé vzniknout dnem následujícím po uplynutí splatnosti celního dluhu, tj. 14. 11. 1995, a vznikal dále po dobu prodlení stěžovatelky.

[23] Promlčení práva vybrat a vymáhat úrok z prodlení se řídí jakožto hmotněprávní otázka také podle právní úpravy účinné v den vzniku celního dluhu, tj. podle § 282 celního zákona ve znění účinném od 1. 1. 1993 do 30. 6. 2002, jak shodně dovodil krajský soud. Podle tohoto ustanovení:

- (1) *Právo vybrat a vymáhat nedoplatek cla se promlčuje po šesti letech po roce, ve kterém se stal splatným.*
- (2) *Je-li proveden úkon směřující k vybrání nebo vymožení nedoplatku, promlčecí lhůta se přerušuje a počíná běžet nová promlčecí lhůta po uplynutí kalendářního roku, ve kterém byl dlužník o tomto úkonu zpraven; nedoplatky cla lze však vymáhat nejpozději do 20 let počítaných od konce roku, ve kterém se stal nedoplatek splatným.*
- (3) *K promlčení se přihlídnou pouze tehdy, je-li to dlužníkem namítáno, a jen v rozsahu uplatňované námitky.*
- (4) *Je-li nedoplatek cla zajištěn na movitých věcech, nemůže se zástavní právo promlčet, má-li věřitel zástavu v držení.*
- (5) *Je-li nedoplatek cla zajištěn zástavním právem na nemovitostech zápisem v příslušné evidenci, nelze do 30 let po tomto zápisu proti uplatnění zajištěného práva namítat promlčení nedoplatku.*

(6) *Úkonem k vymáhání nedoplatku cla je také písemná upomínka o zaplacení cla doručená dlužníkovi (zdůraznění dodáno).*

[24] Nutno je však také zohlednit legislativní vývoj v průběhu trvání prodlení, jelikož později účinná přechodná ustanovení mohou potenciálně určit, že promlčení práva vybrat a vymáhat úrok z prodlení se řídí pozdější právní úpravou.

[25] S účinností od 1. 7. 1997 byl § 281 novelou č. 113/1997 Sb. z celního zákona vypuštěn, aniž by tato novela stanovila jakákoliv přechodná ustanovení týkající se úroků z prodlení. Zároveň touto novelou došlo ke změně § 320 celního zákona, a to tak, že *[n]estanoví-li tento nebo zvláštní zákon jinak, platí pro řízení před celními orgány při rozhodování o propuštění zboží do navrženého režimu nebo o ukončení režimu, do kterého bylo zboží propuštěno a o vyměřování a vybírání cla, daní a poplatků, vybírání pokut a skladného a vymáhání nedoplateků obecné předpisy o správě daní a poplatků, s výjimkou ustanovení § 4, § 5 odst. 3, § 6, 11, 20, 33 a 34, 36 až 41, 44 a 45, § 46 odst. 1, 2, 3, 4, 5, 6 a 9, § 47, 51, 55a, § 57 odst. 1, 2 a 5, § 59 odst. 3, 4, 5 a 6, § 62, § 63 odst. 3, § 64 a 65, 67 až 72, 76 a části osmé.* Odkazovaným obecným předpisem o správě daní a poplatků byl zákon č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, který ve znění účinném ode dne 1. 7. 1997 v případě prodlení nezakotvoval úpravu úroků z prodlení, ale úpravu penále podle § 63. Tato změna právní úpravy v průběhu trvání prodlení tedy neměla vliv na otázku, podle které právní úpravy je nutno posuzovat hmotněprávní aspekty úroku z prodlení v případě stěžovatelky.

[26] Od 1. 7. 2002 nabyt účinnosti zákon č. 1/2002 Sb., jenž do právní úpravy celního zákona zavedl § 276, podle jehož odstavce 1 písm. b), *[n]ezaplatí-li dlužník vyměřenou částku cla ve lhůtě splatnosti, celní úřad předepíše úrok z prodlení postupem podle zvláštního právního předpisu.* Odkazovaným zvláštním právním předpisem byl zákon č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků. Tato novela neobsahuje žádná přechodná ustanovení týkající se úroků z prodlení. Ani tato změna právní úpravy v průběhu trvání prodlení stěžovatelky proto nemá vliv na otázku, podle které právní úpravy se posoudí hmotněprávní aspekty úroku z prodlení. Právní úprava v této podobě byla účinná až do 30. 6. 2011, kdy zákon č. 104/2011 Sb. zrušil § 276 celního zákona a v § 320 odst. 1 písm. c) téhož zákona zakotvil, že *[n]estanoví-li tento nebo zvláštní zákon nebo přímo použitelný předpis Evropských společenství jinak, platí pro řízení před celními orgány v ostatních věcech daňový řád, tj. § 252 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád.*

[27] Daňový řád zároveň v § 264 odst. 14 stanovil, že *[p]ro daně, jejichž původní den splatnosti nastal do dne nabytí účinnosti tohoto zákona, se uplatní úrok z prodlení podle dosavadních právních předpisů.* Otázka vzniku a trvání úroku z prodlení se tedy i po účinnosti daňového řádu posoudí podle § 281 odst. 1 písm. b) celního zákona ve znění účinném od 1. 1. 1993 do 30. 6. 1997.

[28] Avšak od 1. 1. 2011 nabyt účinnosti § 264 odst. 5 daňového řádu, podle něhož *[b]ěh a délka lhůty pro promlčení práva vybrat a vymáhat daňový nedoplatek, která započala podle dosavadních právních předpisů a neskončila do dne nabytí účinnosti tohoto zákona, se ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona posuzuje podle ustanovení tohoto zákona, která upravují lhůtu pro placení daně; okamžik počátku běhu této lhůty určený podle dosavadních právních předpisů zůstává zachován.* Účinky právních skutečností, které mají vliv na běh této

pokračování

lhůty a které nastaly přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, se posuzují podle dosavadních právních předpisů. Právní skutečnosti nově zakládající stavění běhu lhůty pro placení daně podle tohoto zákona, které započaly přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, staví běh lhůty až ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona (zdůraznění dodáno). Pokud tedy promlčecí lhůta k vybrání a vymáhání úroku z prodlení neuplynula do 1. 1. 2011, řídí se od tohoto data podle § 160 odst. 1 daňového řádu, podle něhož [n]edoplatek nelze vybrat a vymáhat po uplynutí lhůty pro placení daně, která činí 6 let. Lhůta pro placení daně začne běžet dnem splatnosti daně. Jde-li o nedoplatek z částky daně, k jejíž úhradě byla stanovena náhradní lhůta splatnosti, začne lhůta pro placení běžet náhradním dnem splatnosti daně (v tomto znění účinný i ke dni vydání napadených rozhodnutí žalovaného). Počátek běhu této lhůty je zachován (§ 264 odst. 5 daňového řádu). Lhůta pro placení daně je 6 let (§ 160 odst. 1 daňového řádu), tzn. stejně dlouhá jako podle § 281 odst. 1 písm. b) celního zákona ve znění účinném od 1. 1. 1993 do 30. 6. 1997.

[29] Druhý senát je toho názoru, že vznik úroku z prodlení se posoudí podle právní úpravy účinné v době vzniku celního dluhu, tj. dle § 281 odst. 1 písm. b) celního zákona ve znění účinném od 1. 1. 1993 do 30. 6. 1997. Promlčecí lhůta práva na vybrání a vymáhání úroku z prodlení se do 1. 1. 2011 řídí § 282 celního zákona ve znění účinném od 1. 1. 1993 do 30. 6. 2002. Po nástupu účinnosti daňového řádu se ode dne 1. 1. 2011 promlčení práva na vybrání a vymáhání úroku z prodlení posuzuje podle § 160 daňového řádu jako lhůta pro placení daně (pokud do 1. 1. 2011 neuplynula). Okamžik a podmínky jejího počátku se však nadále určují podle § 282 celního zákona ve znění účinném od 1. 1. 1993 do 30. 6. 2002.

[30] Dále musel druhý senát zvážit, jestli krajský soud správně posoudil, zda promlčecí lhůta vybrat a vymáhat úrok z prodlení uběhla. V odstavci 16 napadeného rozsudku krajský soud uvedl, že šestiletá lhůta k vybrání a vymáhání nedoplateků cla neuplynula, jelikož se „nedoplatky cla staly splatnými v roce 1995 a od konce tohoto roku tedy běžela šestiletá lhůta určená pro vybrání a vymáhání nedoplateků, která uplynula k 31. 12. 2001. [...] celní úřad v celém průběhu správního řízení činil řadu kvalifikovaných úkonů, které mimo jiné vedly k přerušení běhu jednotlivých lhůt ve smyslu § 282 odst. 2 celního zákona“.

[31] Stěžovatelka namítá, že krajský soud opomněl rozlišit mezi vznikem nedoplatku cla a vznikem nedoplatku příslušenství. Lhůtu 6 let podle § 282 celního zákona ve znění účinném od 1. 1. 1993 do 30. 6. 2002 je podle ní nutné počítat od okamžiku, kdy bylo možné poprvé vykonat právo na vybrání a vymáhání nedoplatku, což je první den následující po dni splatnosti úroků z prodlení. Rozhodnutími správního orgánu prvního stupně podle stěžovatelky byly vyměřeny úroky z prodlení za období od 14. 11. 1995 do 30. 6. 1997 a za období od 1. 4. 2010 do 14. 5. 2015. Úroky z prodlení vzniklé v období od 14. 11. 1995 do 30. 6. 1997 se podle ní staly v plném rozsahu splatnými ke dni 30. 6. 1997. Stěžovatelka odkazuje na § 63 odst. 2 a 3 zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, podle něhož právo vybírat a vymáhat daňový nedoplatek na úrocích z prodlení mohl správní orgán prvního stupně uplatnit poprvé 1. 7. 1997 a v tento den počala běžet šestiletá lhůta stanovená v § 282 odst. 1 celního zákona. Tato lhůta podle stěžovatelky uplynula dne 31. 12. 2003.

[32] Podle druhého senátu ze shora citovaného § 282 odst. 1 celního zákona ve znění účinném od 1. 1. 1993 do 30. 6. 2002 vyplývá, že počátkem promlčecí lhůty práva vybrat a vymáhat nedoplatek cla je okamžik, ve kterém se tento nedoplatek cla stal *splatným*.

[33] Nutno je tedy posoudit, v jaký okamžik se stal splatným úrok z prodlení v případě stěžovatelky.

[34] Z již citované právní úpravy rozhodné pro vznik úroků z prodlení [§ 281 odst. 1 písm. b) celního zákona ve znění účinném od 1. 1. 1993 do 30. 6. 1997] podle druhého senátu toliko vyplývá, že *nebylo-li clo zapláceno ve stanovené lhůtě, bude z nezaplacené částky cla vyměřen úrok z prodlení, který je příslušenstvím cla*.

[35] Tuto právní úpravu lze srovnat s později účinným zákonným zněním § 252 daňového řádu (který se však na úrok z prodlení v případě stěžovatelky neaplikuje). Ustanovení § 252 daňového řádu stanovuje, že úrok z prodlení je splatný dnem, ve kterém jsou splněny zákonné podmínky pro jeho vznik, tj. každým dnem, kdy je dlužník v prodlení. Tato právní úprava výslovně stanovuje okamžik, jímž se úrok z prodlení stává ze zákona splatným. Oproti tomu však rozhodná úprava § 281 odst. 1 písm. b) celního zákona ve znění účinném od 1. 1. 1993 do 30. 6. 1997 v případě stěžovatelky neříká, jakým okamžikem nastává *splatnost* úroku z prodlení. Pouze stanoví, že pokud nebylo clo zapláceno, *bude z nezaplaceného cla vyměřen úrok z prodlení*. Z tohoto znění zákona je nutno dovodit, že splatnost úroku z prodlení nemůže nastat dříve než okamžikem jeho vyměření. Zároveň podle § 282 odst. 1 celního zákona ve znění účinném od 1. 1. 1993 do 30. 6. 2002 platí, že nenastala-li splatnost nedoplatku cla – v tomto případě tedy úroku z prodlení, nepočne běžet ani lhůta k jeho vybrání a vymáhání.

[36] Druhý senát tak dospěl k závěru, že krajský soud i žalovaný nesprávně posoudili počátek běhu promlčecí lhůty pro vybrání a vymáhání úroku z prodlení. V roce 1995 se stal splatným toliko celní dluh. Po splatnosti celního dluhu sice počalo prodlení stěžovatelky, a tedy každým dnem vznikal úrok z prodlení. Avšak splatností celního dluhu a prodlením nenastala v důsledku absence výslovné právní úpravy automaticky splatnost samotného úroku z prodlení, která je rozhodná pro počátek běhu promlčecí lhůty. K „zesplatnění“ úroku z prodlení bylo ve smyslu § 281 odst. 1 písm. b) celního zákona ve znění účinném od 1. 1. 1993 do 30. 6. 1997 třeba jej vyměřit a stanovit lhůtu k jeho zaplacení. Až poté (tj. po roce, ve kterém se stal splatným) mohla počít běžet šestiletá promlčecí lhůta na vybrání a vymáhání úroku z prodlení.

[37] Druhý senát považuje za podstatné dodat, že tímto výkladem není narušen princip, že úrok z prodlení jakožto příslušenství sleduje osud celního dluhu jako jistiny. Ačkoliv tato konstrukce fakticky znamená oddělenou splatnost úroků z prodlení od splatnosti celního dluhu, a tedy i oddělený počátek běhu promlčecí lhůty práva na jejich vybrání a vymáhání, takto vztah úroku z prodlení a celního dluhu stanovuje přímo rozhodné znění zákona. V dané věci není třeba řešit otázku, zda by bylo možno vybírat a vymáhat úroky z prodlení u toho celního dluhu, u něhož je právo na jeho vybrání a vymáhání již promlčeno (namítá-li to subjekt); k ní se proto druhý senát nevyjadřuje.

[38] Žalovaný splatnost úroků z prodlení neřešil a krajský soud jeho přístup převzal. V napadených rozhodnutích žalovaný konstatoval, že šestiletá promlčecí lhůta počala běžet

pokračování

dne 1. 1. 1996, tj. následující rok poté, co nabyl splatnosti celní dluh samotný. To však není správné. K vyměření úroku z prodlení došlo prvostupňovými rozhodnutími dne 10. 11. 2015. Podle § 281 odst. 1 písm. b) celního zákona ve znění účinném od 1. 1. 1993 do 30. 6. 1997 a § 282 odst. 1 celního zákona ve znění účinném od 1. 1. 1993 do 30. 6. 2002, resp. § 160 odst. 1 daňového řádu, tak šestiletá promlčecí lhůta začala běžet až dne 1. 1. 2016.

[39] Druhý senát shledal, že toto nesprávné posouzení nemělo vliv na zákonnost napadeného rozsudku a potažmo ani na zákonnost rozhodnutí žalovaného, jelikož šestiletá promlčecí lhůta k vybrání či vymáhání úroku z prodlení začala běžet až dne 1. 1. 2016, jak dovodil druhý senát. Bez ohledu na další okolnosti, které mají vliv na její běh, tato lhůta ke dni vydání napadeného rozsudku ještě neuběhla.

[40] Stěžovatelka dále ve svých námitkách poukazuje na skutečnost, že úrok z prodlení byl celním úřadem vyměřen v případě každého celního dluhu za dvě (případně více) oddělených období, v nichž stěžovatelka v prodlení nebyla v důsledku povoleného posečkání či právní úpravy, která pro dané období stanovila vyměřit penále. Druhý senát se neztotožňuje s argumentací stěžovatelky, že „přetržení“ prodlení v jejím případě mělo za následek splatnost části úroku z prodlení, a tedy počátek běhu promlčecí lhůty práva na vybrání a vymáhání. Jak již shora vyložil, celní zákon ve znění účinném od 1. 1. 1993 do 30. 6. 2002 nestanovil zákonný okamžik splatnosti úroku z prodlení, pouze zakotvil, že tento úrok bude *vyměřen*. Počátek běhu promlčecí lhůty práva vybrat a vymáhat úrok z prodlení je proto nutno spojovat s okamžikem jeho vyměření.

[41] Podle druhého senátu tedy nejsou napadená rozhodnutí a rozsudek krajského soudu nezákonné z důvodu, že by uběhla promlčecí lhůta k vybrání a vymáhání úroku z prodlení, ačkoliv související otázky žalovaný i krajský soud posoudili nesprávně.

b) Prekluze práva vyměřit úrok z prodlení

[42] Druhý senát dále posoudil otázku, zda se v případě stěžovatelky ve vztahu k úrokům z prodlení uplatní prekluzivní lhůta k jejich vyměření. Ačkoliv to stěžovatelka ve své kasační stížnosti nenamítala, druhý senát se tím zabýval z úřední povinnosti, jelikož se jedná o otázku prekluze práva daň, resp. clo, vyměřit (podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 4. 2009, č. j. 1 Afs 145/2008 - 135).

[43] Krajský soud i žalovaný byli přesvědčeni, že se nejedná o vyměřovací fázi daňového řízení, ale fázi placení (vymáhání) daně. Vyšli z judikatury Nejvyššího správního soudu vztahující se k penále (např. rozsudky ze dne 10. 4. 2009, č. j. 5 Afs 137/2006 - 139, a ze dne 30. 1. 2014, č. j. 5 Afs 12/2012 - 52). Zmíněná rozhodnutí se však týkají § 63 odst. 4 zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění účinném do 31. 12. 2006, podle kterého penále je splatné dnem, kdy byly splněny zákonem stanovené podmínky pro jeho uplatnění. Předpis penále sdělí správce daně daňovému dlužníkovi platebním výměrem. Proti platebnímu výměru se daňový dlužník může odvolat do třiceti dnů od jeho doručení. O tomto předpisu se daňový dlužník může vyrozumět kdykoliv, pokud to vyžaduje stav jeho účtu, zejména při daňové exekuci; o předpisu se daňový dlužník zpravidla vyrozumí do třiceti dnů poté, kdy daňový nedoplatek byl zcela vyrovnán, nejpozději však ve lhůtě, v níž se promlčuje vybrání daně. Penále uvedené v platebním výměru je splatné v náhradní lhůtě

patnácti dnů ode dne doručení platebního výměru, pokud nebylo již uhrazeno (zdůraznění dodáno). Odkazovaná judikatura není na případ stěžovatelky aplikovatelná.

[44] V případě stěžovatelky se totiž podle druhého senátu úroky z prodlení řídí § 281 odst. 1 písm. b) celního zákona ve znění účinném od 1. 1. 1993 do 30. 6. 1997, jak bylo shora vyloženo.

[45] V porovnání s § 63 odst. 4 zákona č. 337/1992 Sb. ve znění účinném do 31. 12. 2006 tedy § 281 odst. 1 písm. b) celního zákona ve znění účinném od 1. 1. 1993 do 30. 6. 1997 stanoví toliko, že *nebylo-li clo zapláceno ve stanovené lhůtě, bude z nezaplacené částky cla vyměřen úrok z prodlení, který je příslušenstvím cla*. Celní zákon tedy nestanoví nezávisle na platebním výměru okamžik splatnosti úroku z prodlení ani neupravuje, v jaký okamžik je možno úrok z prodlení vůči dlužníkovi uplatnit poprvé. Splatnost, respektive okamžik, kdy je možno úrok z prodlení vůči dlužníkovi uplatnit poprvé, je přitom zásadní pro určení počátku běhu lhůty k vybrání a vymáhání úroku z prodlení.

[46] Druhý senát dospěl k závěru, že výše citovaná judikatura ve vztahu k § 63 zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, se na případ stěžovatelky neaplikuje. S ohledem na rozdílnost dikce zákonné úpravy nelze dospět k závěru, že vyměření úroku z prodlení podle § 281 odst. 1 písm. b) celního zákona ve znění účinném od 1. 1. 1993 do 30. 6. 1997 by bylo omezeno pouze promlčecí lhůtou práva na vybrání a vymáhání dluhu a nevztahovala by se na něj prekluzivní lhůta pro vyměření. Protože s okamžikem vyměření je spojena splatnost samotného úroku z prodlení, teprve na okamžik vyměření se váže počátek běhu promlčecí lhůty dluh vybrat a vymáhat. Ačkoliv nelze popřít, že vznik úroku z prodlení podle § 281 odst. 1 písm. b) celního zákona ve znění účinném od 1. 1. 1993 do 30. 6. 1997 je systematicky zařazen do hlavy třinácté, díl třetí, oddíl druhý „*Splatnost cla a postup při placení cla*“, dikce zákonné úpravy úroku z prodlení v § 281 odst. 1 písm. b) celního zákona ve znění účinném od 1. 1. 1993 do 30. 6. 1997 svědčí tomu, že pro jeho splatnost je nutno jej vyměřit. Pokud by se na právo vyměřit úrok z prodlení nevztahovala prekluzivní lhůta, znamenalo by to libovůli celního úřadu, který by mohl vyčkávat s vyměřením úroku z prodlení takřka po neomezenou dobu.

[47] V rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 2. 2009, č. j. 1 Afs 15/2009 - 105, se uvádí: „*Zásahy veřejné moci do soukromé sféry jsou zásadně limitovány během času. Pokud zákon směřuje k vytvoření zvláštní skupiny majetkových pohledávek státu, jejichž uplatnění nepodléhá žádné časové limitaci, obrožuje právní jistotu adresátů právních norem (čl. 1 odst. 1 Ústavy). Smyslem prekluze stejně jako promlčení je jednak přispívat k právní jistotě účastníků právních vztahů, jednak stimulovat věřitele (ať již jím je subjekt soukromého práva nebo veřejná moc) k včasnému uplatnění jeho práv. V případě nároků veřejné moci nadto prekluze, případně promlčení, snižuje možnost svévolných zásahů do právní sféry fyzických a právnických osob.*“

[48] Ze zásady právní jistoty vyplývá, že celnímu úřadu nemůže být dána libovůle vyměřit úrok z prodlení neomezeně dlouho od okamžiku, kdy se dlužník v prodlení ocitl. K vyměření úroku z prodlení přitom celní úřad není nucen ani lhůtou k vymáhání úroku z prodlení, jelikož, jak bylo výše uvedeno, jeho splatnost, a tedy i vymahatelnost, nastává až okamžikem doručení platebního výměru. Vzniká tak situace, která je v rozporu s principem právní jistoty. Druhý senát proto dospěl k závěru, že od prvního okamžiku

pokračování

prodlení je celní úřad vázán prekluzivní lhůtou práva úrok z prodlení vyměřit. Posouzení krajského soudu i žalovaného je v tomto ohledu podle druhého senátu nesprávné.

[49] Nutno je však vzít v potaz, že teprve § 268 celního zákona účinného v době od 1. 7. 2002 do 30. 4. 2004 stanovil prekluzivní lhůtu tří let k vyměření cla. Ačkoliv v okamžiku vzniku celního dluhu toto ustanovení nebylo účinné a nelze se podle něj řídit, je možné odkázat na již citovaný rozsudek ze dne 19. 2. 2009, č. j. 1 Afs 15/2009 - 105, v němž Nejvyšší správní soud učinil tento závěr: „Protože celní zákon (zákon č. 13/1993 Sb.) v době mezi 1. 7. 1997 a 30. 6. 2002 [tj. za totožné právní úpravy jako v nynějším případě] nestanovil prekluzivní lhůtu pro vyměření cla, nutno s ohledem na § 320 písm. b) celního zákona (ve znění zákona č. 113/1997 Sb.) aplikovat subsidiárně § 4 odst. 2 zákona č. 212/1992 Sb., o soustavě daní, podle něhož daň nelze vyměřit ani vymáhat po uplynutí tří let od konce kalendářního roku, v němž byl poplatník nebo plátce povinen podat přiznání nebo hlášení, popřípadě dlužník srazit daň nebo zálohu na tuto daň.“ Druhý senát dospěl k závěru, že ačkoliv se tento výklad vztahuje k vyměření cla, lze jej analogicky aplikovat i na vyměření úroku z prodlení v případě stěžovatelky. Krajský soud v bodě 12 napadeného rozsudku uvádí, že judikát č. j. 1 Afs 15/2009 - 105 „tyto závěry výslovně vztáhl pouze na lhůtu k vyměření samotného celního dluhu“. Situace posuzovaná Nejvyšším správním soudem v rozsudku č. j. 1 Afs 15/2009 - 105 se vskutku týkala prekluzivní lhůty na vyměření celního dluhu. Nejvyšší správní soud se však nikterak nevyslovil k otázce případného vyměření úroku z prodlení a s tím související prekluzí. V souvislosti s promlčecí lhůtou k právu vybrat a vymáhat nedoplatek cla pouze uvedl, že touto lhůtou nelze vyplnit protiústavní mezeru v zákoně způsobenou absencí prekluzivní vyměřovací lhůty. To není možné, jelikož promlčení práva vybrat a vymáhat nedoplatek cla se týká vymáhacího řízení, a také hlavně proto, že analogická aplikace lhůty pro vybrání a vymáhání na vyměření cla by „zcela nepřipustně stanovila velmi široké časové meze pro vyměření cla. [...] Je totiž pravidlem, že lhůta pro vymožení vyměřené pohledávky je podstatně delší než lhůta pro její vyměření.“ (bod 33 rozsudku č. j. 1 Afs 15/2009 - 105). Tato argumentace podporuje i shora popsané závěry, které druhý senát učinil v nyní posuzované věci. Aplikovala-li by se na úrok z prodlení pouze šestiletá promlčecí lhůta k jeho vybrání a vymožení jen z důvodu systematického zařazení úroku z prodlení v celním zákoně, fakticky by to znamenalo, že pokud jej v této šestileté lhůtě celní úřad vyměří (tj. „zesplatní“), přeruší se promlčecí lhůta a počne běžet znovu (§ 282 odst. 2 celního zákona v rozhodném znění); celní úřad tak získá k vybrání a vymožení dalších šest let. Absence prekluzivní lhůty pro vyměření úroku z prodlení a aplikace pouze promlčecí lhůty pro vymožení a vybrání znamená podstatné prodloužení časového intervalu, kterým celní úřad disponuje. To je i podle rozsudku č. j. 1 Afs 15/2009 - 105 zcela nepřipustné.

[50] Druhý senát tedy na základě výše uvedených úvah zamýšlel vyslovit, že otázku aplikace prekluzivní lhůty k vyměření úroku z prodlení krajský soud i žalovaný posoudili nesprávně. V důsledku toho se vůbec nezabývali otázkou, zda prekluzivní lhůta k vyměření úroku z prodlení v případě stěžovatelky před vyměřením úroku z prodlení prvostupňovými rozhodnutími uplynula, a proto má toto nesprávné posouzení za následek nezákonnost napadeného rozsudku i napadených rozhodnutí žalovaného. Žalovaný by proto měl v dalším řízení posoudit, zda v konkrétním případě stěžovatelky uplynula prekluzivní lhůta k vyměření úroku z prodlení.

IV. Odlišný právní názor v jiném rozhodnutí Nejvyššího správního soudu

[51] Výše podaný právní názor druhého senátu je však neslučitelný s právním závěrem vysloveným v dřívějším rozhodnutí Nejvyššího správního soudu, konkrétně v rozsudku ze dne 16. 2. 2016, č. j. 3 Afs 247/2015 - 28, a to ohledně téže otázky v prostředí shodné právní úpravy [§ 281 odst. 1 písm. b) celního zákona ve znění účinném od 1. 1. 1993 do 30. 6. 1997]. Třetí senát dospěl k závěru, že se prekluzivní lhůta u úroku z prodlení neuplatní, neboť se jedná o fázi vymáhání.

[52] Totožná právní otázka je rozhodná pro posouzení důvodnosti kasační stížnosti stěžovatelky, i pokud jde o úrok z posečkání a možnost zřízení zástavního práva. Tyto aspekty však třetí senát neřešil, proto jeho rozhodnutí překážku vyslovení právního názoru druhého senátu ohledně těchto otázek netvoří. Níže se vysvětluje, proč se má názor druhého senátu, který je v rozporu s jiným, již vysloveným názorem Nejvyššího správního soudu, promítnout i do těch částí rozhodnutí žalovaného, které se týkají úroku z posečkání a zástavního práva.

V. Promítnutí právního názoru druhého senátu do řešení souvisejících otázek

V.A Úrok z posečkání

[53] Druhý senát nejprve dovodil, že se aplikuje celní zákon ve znění účinném od 1. 7. 2002 do 31. 12. 2010. Podle jeho § 275 splatnost úroku z posečkání nastane do 8 dnů ode dne doručení platebního výměru, kterým byl vyměřen. Žalovaný i krajský soud odvozovali běh šestileté promlčecí lhůty od splatnosti celního dluhu. I když to byl chybný dílčí závěr, neměl vliv na zákonnost napadeného rozhodnutí, neboť promlčecí lhůta ke dni vydání napadeného rozsudku neuběhla. Proto nastala situace, kdy se Nejvyšší správní soud obdobně jako u úroku z prodlení musel zabývat i tím, zda lze aplikovat prekluzivní lhůtu k vyměření úroku z posečkání. Obdobně jako u úroku z prodlení i zde žalovaný a krajský soud nahlíželi na aplikaci prekluzivní lhůty nesprávně, takže neřešili, zda v posuzované věci uplynula, či ne.

V.B Zřízení zástavního práva

[54] V souvislosti se zřízením zástavního práva stěžovatelka namítá, že dříve než celní úřad k zajištění úroků z prodlení a z posečkání zástavní právo zřídil, uplynula lhůta k jejich vyměření či vybrání a vymožení. Zástavním právem je možné zajistit pouze pohledávku existující (§ 170 daňového řádu ve znění účinném ke dni vydání prvostupňového rozhodnutí o zřízení zástavního práva).

[55] Ve vztahu k promlčecí lhůtě k vybrání a vymáhání úroků z prodlení i z posečkání námitka stěžovatelky není podle druhého senátu důvodná, jelikož tato promlčecí lhůta doposud neuběhla, jak bylo shora vyloženo, a zároveň prvostupňová rozhodnutí o zřízení zástavního práva celní úřad vydal dne 29. 12. 2015 a dne 30. 12. 2015, tj. zástavní právo vzniklo ještě před počátkem běhu této promlčecí lhůty dne 1. 1. 2016. Úrok z prodlení i úrok z posečkání přitom již na straně stěžovatelky ze zákona k tomuto dni existovaly, ačkoliv nebyly splatné.

pokračování

[56] Situace je však odlišná ve vztahu k prekluzivní lhůtě k vyměření. Jelikož žalovaný i krajský soud nesprávně dovodili, že se na úrok z prodlení ani na úrok z posečkání prekluzivní vyměřovací lhůta neaplikuje, nezabývali se ani otázkou, zda tato lhůta před zřízením zástavního práva uběhla, či nikoliv.

[57] Závěr, zda má být podle rozhodné právní úpravy aplikována prekluzivní lhůta na vyměření úroku z prodlení a úroku z posečkání, je podstatný i pro otázku zákonnosti zřízení zástavního práva v této věci. Pokud se prosadí názor druhého senátu jako správný, bude žalovaný muset posoudit, zda lhůta neuběhla. Pokud se tak stalo (došlo k prekluzi zajištěné pohledávky), zaniklo v důsledku své akcesorické povahy i zástavní právo.

[58] Ačkoliv lze souhlasit s odůvodněním žalovaného, že v rámci přezkumu rozhodnutí o zřízení zástavního práva se nelze znovu zabývat zákonností platebních výměrů na úrok z prodlení a z posečkání, k jejichž zajištění zřizované zástavní právo slouží, prekluze práva vyměřit úrok z prodlení a z posečkání ovšem znamená zánik zajišťované „pohledávky“ ze zákona, a tedy fakticky v důsledku principu akcesority i „zánik“ práva zástavního. Prekluze je institut, jímž je správce daně či celní úřad povinen se zabývat z úřední povinnosti v mnoha řízeních, například i při vydávání zajišťovacích příkazů (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 11. 2017, č. j. 5 Afs 83/2017 – 76). Z důvodu akcesorického vztahu mezi zajišťovanou pohledávkou a zástavním právem je nutno dovodit, že prekluze práva vyměřit zajišťovanou pohledávku se musí zkoumat z úřední povinnosti i v souvislosti s rozhodnutím o zřízení zástavního práva.

VI. Závěr

[59] Druhý senát dospěl shora popsaným postupem k závěru, že vyměřit úrok z prodlení podle § 281 odst. 1 písm. b) celního zákona ve znění účinném od 1. 1. 1993 do 30. 6. 1997 lze pouze, pokud dosud neuběhla prekluzivní lhůta. Podle dřívějšího rozhodnutí třetího senátu se však ve stejné situaci prekluzivní lhůta k jeho vyměření neuplatní. Na vyřešení této sporné otázky přitom závisí i posouzení dalších stěžovatelkou uvedených kasačních námitek, které se týkají prekluze práva vyměřit úrok z posečkání a zákonnosti rozhodnutí o zřízení zástavního práva. Výše popsané právní posouzení případu stěžovatelky nemůže druhý senát učinit sám, neboť právní názor vyslovený v rozsudku ze dne 16. 2. 2016, č. j. 3 Afs 247/2015 - 28, mu v tom brání. Takový krok může učinit pouze rozšířený senát, a proto mu druhý senát věc tímto odůvodněným usnesením postoupil (§ 17 odst. 1 s. ř. s.).

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** přípustné opravné prostředky.

Rozšířený senát bude ve věci rozhodovat ve složení: JUDr. Josef Baxa,
JUDr. Filip Dienstbier, JUDr. Zdeněk Kühn, JUDr. Petr Mikeš,
JUDr. Barbara Pořízková, Mgr. Aleš Roztočil a JUDr. Karel Šimka.

Účastníci mohou namítnout podjatost těchto soudců (§ 8 odst. 1 s. ř. s.) do jednoho týdne od doručení tohoto usnesení.

V Brně dne 14. října 2021

JUDr. Karel Šimka
předseda senátu